

Poročanje o trajnostnem razvoju in dajanje zagotovil:

Kako lahko mala in srednja računovodska podjetja
vzpostavijo zmogljivosti za podporo MSP

Evropska zveza računovodij in revizorjev (EFAA) za MSP

Maj 2025

IZJAVA O ODGOVORNOSTI

EFAA za MSP ne zagotavlja točnosti informacij v tej publikaciji in ne prevzema nobene odgovornosti v zvezi z njimi. Spodbujamo distribucijo te publikacije, vendar pričakujemo, da bomo pri tem navedeni kot vir gradiva in da bo vključena hiperpovezava do naše izvirne vsebine. Če bi želeli publikacijo reproducirati ali prevesti, pošljite zahtevek na naslov secretariat@efaa.com.

Vsebina

UVOD	3
ZA KAJ GRE PRI POROČANJU O TRAJNOSTNEM RAZVOJU IN DAJANJU ZAGOTOVIL?	3
KAKŠNA JE VLOGA POKLICNIH RAČUNOVODIJ IN MALIH IN SREDNJIH RAČUNOVODSKIH PODJETIJ?	4
Poročanje	4
Dajanje zagotovil	4
Vloga malih in srednjih računovodskih podjetij	4
KAJ JE PODROČJE POROČANJA O TRAJNOSTNOSTI IN DAJANJA ZAGOTOVIL?.....	5
Ureditev	5
EVROPSKI STANDARDI POROČANJA O TRAJNOSTNOSTI.....	6
Temeljni standardi	6
Podpora pri izvajanju.....	6
Prostovoljni standard poročanja o trajnostnosti za MSP (ESRS VSME)	7
MEDNARODNI STANDARDI RAČUNOVODSKEGA POROČANJA O TRAJNOSTNOSTI	8
Temeljni standardi	8
Interoperabilnost s standardi ESRS	9
Podpora pri izvajanju.....	9
Standardi za MSP in sorazmernost	9
Drugi standardi	9
Preverjanje in dajanje zagotovil.....	10
ETIKA IN STANDARDI DAJANJA ZAGOTOVIL.....	10
Direktiva CSRD.....	10
Etika.....	10
Mednarodni etični standardi dajanja zagotovil o trajnostnosti (IESSA) in mednarodni standard dajanja zagotovil trajnostnosti (ISSA) 5000	11
Standardi sorazmernosti in nadgradljivosti ter standardi za mala in srednja podjetja	13
TRENTNO STANJE NA PODROČJU POROČANJA O TRAJNOSTNOSTI IN DAJANJA ZAGOTOVIL:	
EVROPA IN SVETOVNA KRAJINA.....	13
Trendi na področju poročanja o trajnostnosti in dajanja zagotovil	13
Napovedi za poklicne računovodje in mala in srednja računovodska podjetja.....	14
Vrednostna veriga.....	15
KAKO LAHKO MALA IN SREDNJA RAČUNOVODSKA PODJETJA ZAGOTAVLJAJO STORITVE NA PODROČJU TRAJNOSTNOSTI?	16
VIRI.....	22
EFAA ČLANI.....	23

Ta priročnik je v prvi vrsti namenjen malim in srednjim računovodskim podjetjem v Evropi, vendar bi utegnil biti uporaben tudi za strokovne računovodske organizacije in druge deležnike. S tem vodnikom sta posodobljena in združena dva vodnika, eden o poročanju, drugi pa o dajanju zagotovil, ki sta bila objavljena že leta 2023. **V vodniku so zbrani predlogi, kako se lahko mala in srednja računovodska podjetja najbolje odzovejo na poročanje o trajnostnosti in dajanje zagotovil.** V njem pojasnujemo razvoj področja, osnove predpisov ter veljavne strokovne standarde o poročanju, dajanju zagotovil in etiki. **Osnovna načela sedanje standardizacije so veljavna, čeprav je Evropska komisija predložila spremembe, načrtane v svežnju omnibus, ki je bil objavljen 26. februarja 2025. Ne glede na končno odločitev glede teh predlogov pa ostajajo veljavni dragoceni nasveti o tem, kako lahko mala in srednja računovodska podjetja gradijo in razvijajo zmogljivosti za ponujanje trajnostnih storitev, zlasti za pripravo poročil o trajnostnosti in dajanje zagotovil o trajnostnosti teh poročil za svoje stranke iz MSP, ki jih delimo v tem priročniku.** Namen teh predlogov je zaščititi MSP in mala in srednja računovodska podjetja pred pretiranimi in obsežnimi zahtevami, ki bi lahko povzročile dodatna bremena. Glede na to, da zahteve po razkritju vrednostne verige in kaskadni učinek vplivajo na MSP in mala in srednja računovodska podjetja, je treba vzpostaviti pravno omejitev, ki bo bližje evropskim prostovoljnimi standardom poročanja o trajnostnosti, namenjenim MSP, ki ne kotirajo na borzi (t.i. standardom VSME). Te standarde je leta 2024 objavila Evropska svetovalna skupina za računovodsko poročanje (EFRAG) in jih poslala Evropski komisiji. Trenutno si skupina EFRAG prizadeva za podporo pri njegovem izvajanju.

Uvod

EFAA za MSP si prizadeva pomagati malim in srednje velikim računovodskim podjetjem, da bi prevzela ključno vlogo pri doseganju trajnostnega prehoda evropskega gospodarstva. Julija 2021 smo izdali [Poziv k ukrepanju za mala in srednja računovodska podjetja, ki podpirajo oblikovanje trajnostnega gospodarstva](#); ta je bil namenjen malim in srednjim računovodskim podjetjem in njihovim strokovnim računovodskim organizacijam. Številna mala in srednja računovodska podjetja so se našemu pozivu odzvala. Danes se vsa (ali pa vsaj večina) mala in srednja računovodska podjetja zavedajo agende trajnostnega razvoja. In mnoga mala in srednja računovodska podjetja so dosegla velik napredek pri vzpostavljanju zmogljivosti za ponujanje trajnostnih storitev. Vendar pa je treba doseči še veliko večji napredek in posvetiti še več pozornosti trajnostnim vprašanjem, ko se bodo po zadnjih predlogih, ki jih je Evropska komisija 26. februarja 2025 predstavila v [svežnju omnibus](#), začele dogajati spremembe.

Za kaj gre pri poročanju o trajnostnem razvoju in dajanju zagotovil?

Poročanje o trajnostnem razvoju je letno poročanje podjetij o vplivih, tveganjih in priložnostih njihovih dejavnosti na okolje, družbo in upravljanje (ESG). Izraz je v veliki meri izpodrinil „nefinančno poročanje“ in „poročanje o okolju, družbi in upravljanju (ES)“. Zagotovilo o trajnostnih poročilih ali informacijah o trajnostnosti se običajno imenuje „zagotovilo o trajnostnem poročanju“. Direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti ([direktiva CSRD](#)) (gl. spodaj) prvič uvaja splošno zahtevo za revizijo (dajanje zagotovil) trajnostnih informacij, o katerih se javno poroča, na ravni Evropske unije (EU). Evropska komisija (EK) meni, da bo to pripomoglo k zagotavljanju točnosti in zanesljivosti poročanih informacij ter tako pomagalo odpraviti pomisleke vlagateljev in drugih zainteresiranih strani glede zanesljivosti informacij o trajnostnosti, ki jih navajajo podjetja. Tako bo, enako kot dajanje zagotovil (običajno revizija) zagotavlja verodostojnost finančnih

informacij, dajanje zagotovil zagotavlja verodostojnost tudi informacijam o trajnostnosti. Predlogi svežnja omnibus, ki so predmet razprave, so namenjeni razširitvi omejitve prostovoljnega razkritja in dajanja zagotovil o zanesljivosti poročanja o trajnostnosti. Za vključitev v novo področje uporabe direktive CSRD bi moral biti začetni prag vsaj 1000 zaposlenih. Zato bi se glavno vprašanje nanašalo na podjetja z 250 do 1000 zaposlenimi, ki bi bila vključena v novo, razširjeno prostovoljno skupino za poročanje in dajanje zagotovil.

Dajanje zagotovil za poročanje o trajnostnem razvoju se običajno izvaja v obliki posla dajanja omejenega zagotovila ali posla dajanja sprejemljivega zagotovila. Višja kot je stopnja zagotovila, večje je zaupanje uporabnikov v informacije, za katere se daje zagotovilo. Čeprav se je dajanje zagotovil, kot ga zahteva direktiva CSRD, sprva izvajalo kot dajanje omejenih zagotovil, bo prešlo na dajanje sprejemljivih zagotovil. Sveženj omnibus vključuje predlog, ki naj bi to možnost odpravil. S tem bi bilo dajanje zahtevanih zagotovil v vsakem primeru enako dajanju omejenih zagotovil.

Kakšna je vloga poklicnih računovodij in malih in srednjih računovodskih podjetij?

Poročanje

Poklicni računovodje imajo strokovno znanje in izkušnje ter zavidljiv ugled pri pripravi finančnih poročil. Ti zanesljivi dosednji dosežki ter obsežno znanje in razumevanje, ki ju pridobijo pri pripravi poročil za številne stranke, dokazujejo, da so povsem primerni in usposobljeni za pripravo poročil o trajnostnosti. Poleg tega odlično poznajo informacijske sisteme in postopke notranjega nadzora, ki so potrebni za pomoč pri pripravi visokokakovostnih finančnih in nefinančnih podatkov, kar predstavlja dve plati korporativnega poročanja.

Dajanje zagotovil

Ključnega pomena je, da imajo stranke, njihovi deležniki in širša javnost zaupanje v poročanje o trajnostnosti. Toda to zaupanje je mogoče zlahka omajati. Največja grožnja zaupanju je nemara „lažno zeleno oglaševanje“, ki ga Odbor za mednarodne etične standarde za računovodje (IESBA) v svoji publikaciji [Ethical Considerations in Sustainability Reporting](#) opredeljuje kot prakse, ki vključujejo zavajanje predvidenih uporabnikov podatkov, ali namerno ustvarjanje napačnega vtisa o tem, kako dobro je neka organizacija ali naložba usklajena s svojimi trajnostnimi cilji.

Evropska komisija je za pomoč pri obravnavi tveganja za lažno zeleno oglaševanje v skladu z direktivo CSRD določila obvezno dajanje zagotovil o poročanju o trajnostnosti (gl. v nadaljevanju). V izjavi Mednarodne zveze računovodskih strokovnjakov (IFAC) je navedeno, da so profesionalni računovodje tudi najprimernejši za izvajanje poslov dajanja zagotovil o trajnostnosti, saj posedujejo edinstveno kombinacijo znanj, kvalifikacij, izkušenj in poklicno etičnih zavez za delovanje v javnem interesu, ki jih podpirajo strogi in splošno sprejeti strokovni in etični standardi ter standardi upravljanja kakovosti. Čeprav se strinjamo s stališčem zveze IFAC, menimo, da je ključnega pomena, da se zagotovita ustrezen nadzor in pregled nad temi računovodji.

Vloga poklicnega računovodje je torej zagotoviti, da so podatki o trajnostnosti, ki se uporabljajo tako interno za spodbujanje boljšega delovanja kot tudi eksterno za izpolnjevanje regulativnih zahtev, visokokakovostni, ustrezni in zanesljivi.

Vloga malih in srednjih računovodskih podjetij

Novembra 2021 je Mednarodna zveza računovodskih strokovnjakov (IFAC) objavila publikacijo z naslovom [Sustainability Information for Small Businesses: The Opportunity for Practitioners](#) (Informacije o trajnostnem razvoju za mala podjetja: priložnost za praktike). V tem poročilu je obravnavan pomen lahko dostopnih, ustreznih in zanesljivih informacij o trajnostnosti za doseganje bolj informiranih odločitev, izboljšane strateškega upravljanja in upravljanja tveganj ter temeljitejšega in bolj cenjenega poročanja zunanjim deležnikom. Izpostavljena je tudi vrsta razvijajočih se storitev, ki jih strokovnjaki, zlasti mala in srednja računovodska podjetja, lahko nudijo svojim strankam, vključno s svetovalnimi storitvami, poročanjem, dogovorjenimi postopki (kot so pojasnjeni [v tem dokumentu](#)) in storitvami dajanja zagotovil. V poročilu je v veliki meri povzet [poziv zveze EFAA k ukrepanju za mala in srednja računovodska podjetja, ki podpirajo oblikovanje trajnostnega gospodarstva](#), iz julija 2021.

Kaj je področje poročanja o trajnostnosti in dajanja zagotovil?

Ureditev

5. januarja 2023 je začela veljati [Direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti](#) (direktiva CSRD). V času priprave tega dokumenta vse države članice EU še niso zaključile prenosa direktive v nacionalno zakonodajo. Direktiva CSRD za EU pomeni pomembno prelomnico. Podpira [evropski zeleni dogovor](#), niz ukrepov politike, ki so namenjeni prehodu EU na trajnostno, sodobno in konkurenčno gospodarstvo. Ta direktiva nadomešča [Direktivo O Nefinančnem Poročanju](#).

V direktivi CSRD so določene različne faze od leta 2024 do začetka njene veljavnosti. Poročila o trajnostnosti morajo biti pripravljena na podlagi evropskih standardov poročanja o trajnostnosti (standardi ESRS) in morajo biti predmet zunanjega dajanja zagotovil.

Leto 2025 je bilo pomembno, ker so bila v področje uporabe direktive CSRD vključena velika evropska podjetja, vendar pa bodo predlogi, ki jih je EK 26. februarja 2025 predstavila v svežnju omnibus, prinesli spremembe.

Prvotni načrti so vključevali sprejetje ločenih, sorazmernih standardov za MSP, ki kotirajo na borzi, ki bi morala začeti poročati 1. januarja 2026, in sicer z uporabo standardov ESRS v celoti ali z uporabo posebnih sorazmernih standardov. Te standarde je v času sprejetja svežnja omnibus pripravljala skupina EFRAG (tako imenovani standardi LSME). Predlagani scenarij na področju uporabe direktive CSRD ne vključuje nobene vrste MSP, zato uporaba standardov LSME ni smiselna.

Nedavno je bil dosežen napredek z odobritvijo svežnja omnibus in sprejetjem direktive za odložitev poročanja, s čimer so bili prestavljeni datumi začetka uporabe posebnih zahtev glede poročanja podjetij o trajnostnosti in dolžne skrbnosti ter rok za prenos določb o dolžni skrbnosti v nacionalno zakonodajo. To pomeni, da je bil končno podprt predlog EK za odlog:

začetka uporabe zahtev direktive o poročanju podjetij o trajnostnosti (direktive CSRD) za velika podjetja, ki še niso začela poročati, ter MSP, ki kotirajo na borzi, za dve leti,

roka za prenos v nacionalno zakonodajo in prvo fazo uporabe (ki zajema največja podjetja) direktive o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti, za eno leto.

Namen tega je, da se upošteva čas za dogovor o drugih vsebinskih spremembah direktiv CSRD in CSDDD, ki jih je Komisija predlagala v [svežnju omnibus](#).

Preglednica 1. Glavne spremembe, predlagane v svežnju omnibus

Namen teh predlogov je sprememba direktive CSRD, pri čemer glavne predvidene spremembe vključujejo:

- povečanje velikosti podjetij, vključenih v področje uporabe, na najmanj 1000 zaposlenih in enega od drugih dveh pragov, ki se uporabljata za velika podjetja (bodisi prihodek v višini nad 50 milijonov EUR bodisi bilančna vsota v višini nad 25 milijonov EUR). Kot navaja EK, [to pomeni, da se bo število podjetij, vključenih v področje uporabe, zmanjšalo za približno 80 %](#).
- popravek zgornje meje podatkov, ki se zahtevajo za podjetja, ki niso zajeta v področje uporabe direktive o poročanju podjetij o trajnostnosti, so pa v vrednostni verigi zavezanih podjetij. Ta omejitev, znana kot „zgornja meja vrednostne verige“, bi bila koristna tudi za zahteve, ki jih izvajajo drugi deležniki, na primer banke. Skupina EFRAG bi ta standard razvila na podlagi standarda VSME, ki bi bil objavljen kot delegirani akt.
- revizijo evropskih standardov poročanja o trajnostnosti (standardov ESRS) [za zmanjšanje števila podatkovnih točk, razjasnitev določb, ki veljajo za nejasne, izboljšanje skladnosti z drugimi zakonodajnimi akti in zmanjšanje števila podatkovnih točk](#).
- odpravo potrebe po sprejetju sektorskih standardov ESRS.
- odpravo možnosti prehoda z dajanja omejenih zagotovil na dajanje sprejemljivih zagotovil. To pomeni, da bi bila zagotovila, ki se dajejo, vedno omejena.
- odlog različnih stopenj začetka veljavnosti obveznosti poročanja in dajanja zagotovil iz direktive CSRD od leta 2025 dalje za dve leti, da se upošteva čas za dokončanje razprave v podporo tem predlogom (ta predlog za prestavitev datumov začetka uporabe določil je bil že odobren).

Evropski standardi poročanja o trajnostnosti

Temeljni standardi

Podjetja, ki poročajo v skladu z direktivo [CSRD](#), morajo uporabljati standarde ESRS, ki jih je razvila skupina [EFRAG](#), tehnični svetovalec Evropske komisije za poročanje o trajnostnosti.

1. januarja 2024 je začel veljati delegirani akt o prvem sklopu sektorsko neodvisnih standardov ESRS – [Delegirana uredba Komisije \(EU\) 2023/2772 z dne 31. julija 2023 o dopolnitvi Direktive 2013/34/EU v zvezi s standardi poročanja o trajnostnosti](#). EK je objavila vprašanja in odgovore o sprejetju evropskih standardov poročanja o trajnostnosti.

Skupina EFRAG ima [tukaj](#) na voljo celoten nabor standardov ESRS, vključno s povezavami do videoposnetkov in podlagami za sklepe. Objavila je tudi [taksonomijo XBRL za prvi sklop standardov ESRS](#) in taksonomijo XBRL za razkritja po členu 8. Ti digitalni taksonomiji omogočata označevanje poročil o trajnostnosti v strojno berljivem formatu XBRL.

Podpora pri izvajanju

Skupina EFRAG je zagotovila podporo pri izvajanju za pripravljavce trajnostnih izkazov v skladu s standardi ESRS. Ta podpora je v pomoč malim in srednjim računovodskim podjetjem, ki pripravljajo poročila o trajnostnosti za svoje stranke, ki so vključene v področje uporabe direktive CSRD, tistim, ki poročajo prostovoljno ali na zahtevo bank ali drugih deležnikov, ali tistim, ki so v vrednostni verigi podjetij, vključenih v področje uporabe direktive. Skupina EFRAG je objavila [smernice za izvajanje ocene pomembnosti \(IG 1\), vrednostne verige \(IG 2\) in podatkovnih točk \(IG 3\)](#). Skupina trenutno pripravlja smernice za izvajanje prehodnih načrtov.

Vzpostavila je tudi [platformo za vprašanja](#) in odgovore o standardih ESRS, na kateri zbira in odgovarja na tehnična vprašanja, ki po temeljiti analizi deležnikov ostajajo nerešena, s čimer nudi pomoč pri izvajanju standardov ESRS. Do začetka leta 2025 je skupina EFRAG objavila več kot 160 pojasnil, s katerimi je odgovorila na tehnična vprašanja deležnikov v zvezi s standardi ESRS. Na tej platformi so zbrana vsa vprašanja v zvezi z izvajanjem standardov ESRS in bo zato predstavljala temeljno orodje za prepoznavanje vprašanj, ki jih je mogoče poenostaviti v skladu z novimi predlogi EK, vključenimi v sveženj omnibus.

Prostovoljni standard poročanja o trajnostnosti za mikro, mala in srednja podjetja (ESRS VSME)

Skupina EFRAG je 17. decembra 2024 Evropski komisiji na njeno zahtevo predložila [predlog prostovoljnega standarda poročanja o trajnostnosti za mikro, mala in srednja podjetja](#), ki ne kotirajo na borzi (ESRS VSME). MSP, ki ne kotirajo na borzi, so v EU daleč najštevilčnejša vrsta podjetij. Kot je bilo že omenjeno, naj bi EK končni standard kot priporočilo objavila v začetku leta 2025.

Standard ESRS VSME je namenjen podjetjem, ki so sicer zunaj neposrednega področja uporabe direktive CSRD, vendar imajo pomembno vlogo pri prehodu na trajnostno gospodarstvo in potrebujejo preprost standard, ki ga lahko uporabijo za standardizacijo podatkov o trajnostnosti, o katerih poročajo, s čimer bodo hkrati pripomogla k izboljšanju svoje trajnostne uspešnosti in izpolnjevala zahteve drugih subjektov po informacijah. Standard VSME je bil zasnovan tako, da zagotavlja standardiziran nabor informacij, ki bodo nadomestile sedanje številne in neusklajene vprašalnike in zahteve po podatkih o trajnostnosti s strani večjih podjetij, v katerih vrednostni verigi se nahajajo, in bank, ki jih financirajo. V preglednici 2 so navedeni cilji standarda. Standard ESMS VSME je sestavljen iz osnovnega in razširjenega modula. V preglednici 3 je prikazana ta modularna struktura. V pomoč pripravljavcem je skupina EFRAG izdala [serijo treh izobraževalnih videoposnetkov o standardu ESRS VSME](#). V nadaljevanju bo sledila še nadaljnja podpora pri izvajanju.

Po uvedbi svežnja omnibus je bil standard VSME okrepljen, saj bo služil kot podlaga za pripravo standarda, ki bo zgornja meja za informacije, ki se zahtevajo za podjetja, ki niso zajeta v direktivi CSRD (zgornja meja vrednostne verige). Evropska komisija bi ta novi standard objavila v obliki delegiranega akta.

Zveza EFAA se za ta standard zavzema že dolgo. Pred kratkim je z [Evropsko skupino za hranilništvo in bančništvo](#) na drobno izdala [skupno izjavo](#) in pripravila [spletni seminar na temo standarda ESRS VSME](#): MSP, mala in srednja računovodska podjetja ter deležniki – čas za ukrepanje.

Preglednica 2: Cilji standarda ESRS VSME

Cilj standarda ESRS VSME je nuditi podporo mikro, malim in srednje velikim podjetjem pri:

- zagotavljanju informacij, ki bodo pomagale zadovoljiti potrebe velikih podjetij, ki od svojih dobaviteljev zahtevajo podatke o trajnostnosti.
- zagotavljanju informacij, ki bodo pomagale zadovoljiti potrebe po podatkih posojilodajalcev in vlagateljev ter tako pomagale podjetjem pri dostopu do financiranja.
- izboljšanju upravljanja vprašanj trajnostnosti, s katerimi se soočajo, tj. okoljskih in družbenih izzivov, kot so onesnaževanje, zdravstveno varstvo in varnost zaposlenih. To bo pripomoglo k njihovi konkurenčni rasti ter povečalo njihovo kratko-, srednje- in dolgoročno odpornost.
- prispevanju k bolj trajnostnemu in vključujočemu gospodarstvu.

Vir: [Prostovoljni standard za poročanje o trajnostnosti za MSP, ki ne kotirajo na borzi](#), EFRAG, december 2024

Preglednica 3: Struktura dveh modulov standarda ESRS VSME

Vir: [Izobraževalni videoposnetki o standardu ESRS VSME](#), EFRAG, december 2024

[Skupina EFRAG ugotavlja](#), da direktiva CSRD v členu 40a določa, da bodo morala podjetja, ki imajo sedež zunaj EU, ki v EU ustvarijo več kot 150 milijonov EUR letno (trenutni predlog EK, vključen v sveženj omnibus, določa več kot 450 milijonov EUR v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih) in ki imajo v EU podružnico s prihodki, ki presegajo 40 milijonov EUR (50 milijonov EUR v skladu s svežnjem omnibus), ali podružnico, ki je veliko podjetje ali MSP, ki kotira na borzi (kategorije MSP, ki kotirajo na borzi, v svežnju omnibus ni več), od poslovnega leta 2028 poročati o vplivih na trajnostnost na ravni poslovne skupine tega podjetja, ki nima sedeža v EU, pri čemer bo treba prvo izjavo o trajnostnosti objaviti v letu 2029. Direktiva CSRD v ta namen predvideva sprejetje ločenih standardov.

Mednarodni standardi računovodskega poročanja o trajnostnosti

Temeljni standardi

Čeprav se standardi ESRS uporabljajo v EU, je koristno poznati tudi dogajanje na svetovni ravni. Navsezadnje imajo številna mala in srednja računovodska podjetja v Evropi sedež v državah, ki niso

članice EU, in celo tista, ki imajo sedež v državah članicah EU, se bodo srečala s poročanjem strank, kot so podjetja iz EU, ki so hčerinska podjetja ali so v vrednostni verigi podjetij iz držav, ki niso članice EU. Skrbniki fundacije za mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP) so 3. novembra 2021 napovedali ustanovitev novega odbora za določanje standardov – [Odbora za mednarodne standarde trajnostnosti \(ISSB\)](#), katerega namen je pomagati pri izpolnjevanju vse večjih zahtev vlagateljev po kakovostnem, preglednem, zanesljivem in primerljivem poročanju podjetij o zadevah, povezanih s poročanjem o okolju, družbi in upravljanju. Odbor ISSB načrtuje pripravo celovite globalne podlage za standarde razkrivanja, povezane s trajnostnostjo, ki bodo vlagateljem in drugim udeležencem na kapitalskem trgu zagotavljali informacije o tveganjih in priložnostih podjetij, povezanih s trajnostnostjo, ter jim pomagali pri sprejemanju informiranih odločitev. Odbor je 26. junija 2023 izdal svoja [ustanovna standarda](#) – [MSRP S1 Splošne zahteve za razkritje finančnih informacij, povezanih s trajnostnostjo](#), in [MSRP S2 Razkritja, povezana s podnebjem](#). Namen standardov je prispevati k izboljšanju zaupanja v razkritja podjetij o trajnostnosti, ki so podlaga za sprejemanje naložbenih odločitev. Za lažjo digitalno uporabo in analizo informacij o trajnostnosti v skladu s standardi MSRP je odbor ISSB izdal [taksonomijo podatkov o trajnostnosti v skladu s standardi MSRP](#).

Interoperabilnost s standardi ESRS

Čeprav imajo standardi ESRS v EU prednost, si odbor ISSB, organizacija Global Reporting Initiative (GRI), skupina EFRAG in Evropska komisija močno prizadevajo zagotoviti čim večjo usklajenost, tako imenovano „interoperabilnost“, svojih standardov. Ta interoperabilnost je nujna, da se prepreči nesorazmerno upravno breme in nejasnost zaradi podvajanja prizadevanj. Fundacija za standarde MSRP in skupina EFRAG sta objavili [gradivo s smernicami](#), ki kaže visoko stopnjo usklajenosti, doseženo med standardi odbora ISSB in standardi ESRS, ter kako lahko podjetja uporabljajo oba sklopa standardov, vključno s podrobno analizo usklajenosti razkritij, povezanih s podnebjem. Preberite [smernice za interoperabilnost med evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti \(ESRS\) in standardi Odbora za mednarodne standarde trajnostnosti \(ISSB\)](#).

Podpora pri izvajanju

Obdobje veljavnosti standardov se je začelo 1. januarja 2024 ali pozneje. Odbor ISSB je vzpostavil [vozlišče znanja](#), brezplačni spletni vir za pripravljavce računovodskih izkazov, s katerim si lahko pomagajo pri razumevanju in pripravi na uporabo MSRP S1 in MSRP S2. Vključuje zbirko virov, ki jo je mogoče enostavno pregledovati in po njej iskati.

Standardi za MSP in sorazmernost

Odbor ISSB navaja, da ne namerava razviti ločenih standardov za MSP, kot je to storila skupina EFRAG (in njen sestrski odbor, Odbor za mednarodne računovodske standarde), ko je razvila [standarde MSRP za MSP](#). Raje se zavezuje k razvoju visokokakovostnega, celovitega globalnega osnovnega okvira razkritij o trajnostnosti, osredotočenega na potrebe vlagateljev in finančnih trgov (čeprav se lahko države same odločijo, da bi od svojih MSP zahtevale uporabo standardov odbora ISSB oziroma jih k temu spodbujale).

Vendar pa je odbor ISSB pozoren na pomisleke v zvezi s sorazmernostjo in razširljivostjo. Pri pripravi MSRP S1 in S2 je od deležnikov prejel povratne informacije, da bi morali standardi odbora ISSB bolj upoštevati različne zmogljivosti in pripravljenost podjetij po vsem svetu. Da bi standardi odbora ISSB lahko postali resnično globalno izhodišče finančnih razkritij, povezanih s trajnostnostjo, je odbor ISSB

v MSRP S1 in S2 vključil mehanizme sorazmernosti, s čimer zagotavlja, da jih lahko uporabljajo vsa podjetja, tudi manjša podjetja in podjetja na trgih v razvoju. Ti mehanizmi sorazmernosti v bistvu podjetjem z različnimi stopnjami zmogljivosti in pripravljenosti pomagajo pri uporabi standardov odbora ISSB.

Odbor ISSB je pripravil [spletno oddajo o mehanizmi sorazmernosti v standardih MSRP za razkritja o trajnostnosti](#), v kateri je pojasnjeno, kako mehanizmi sorazmernosti podpirajo uporabo MSRP S1 in MSRP S2. Predstavljeno je, kaj so mehanizmi sorazmernosti in kje se pojavljajo v MSRP S1 in MSRP S2. Navedeni so tudi primeri, kako naj podjetja uporabijo mehanizme sorazmernosti za uporabo posebnih zahtev v standardih odbora ISSB. Spletni oddaji je priložen [informativni pregled](#), ki vsebuje povzetek mehanizmov sorazmernosti in vsebine spletne oddaje. Do diapozitivov lahko dostopate [tukaj](#).

Drugi standardi

Odbor ISSB najverjetneje pripravlja še več standardov za druge teme s področja trajnostnosti, morda najprej za biotsko raznovrstnost. Medtem pa so vir smernic za uporabo MSRP S1 [standardi odbora SASB](#). Dokler ni posebnih standardov za razkrivanje podatkov o trajnostnosti v skladu z MSRP, podjetjem pomagajo opredeliti in razkriti pomembne podatke o tveganjih in priložnostih, povezanih s trajnostnostjo, [standardi odbora SASB](#). Standardi odbora SASB opredeljujejo tveganja in priložnosti, povezana s trajnostnostjo, ki so najpomembnejša za odločanje vlagateljev v 77 panogah. Decembra 2023 je Odbor za mednarodne standarde trajnostnosti (ISSB) objavil spremembe za povečanje uporabe [standardov Odbora za trajnostne računovodske standarde \(SASB\) v mednarodnem merilu](#).

Preverjanje in dajanje zagotovil

MSRP S1 in njegovi ekvivalenti, standardi ESRS, kot izboljšano kakovostno značilnost vključujejo preverljivost. Preverljivost je z dajanjem zagotovil neločljivo povezana. Kot pojasnjuje Odbor za mednarodne standarde revidiranja in dajanja zagotovil (IAASB), so pri dajanju zagotovil za trajnostnost cilji strokovnjaka, ki daje zagotovila, pridobiti sprejemljivo ali omejeno zagotovilo o tem, ali v poročanih informacijah o trajnostnosti organizacije, pripravljenih v skladu z veljavnimi standardi poročanja o trajnostnosti, ni bistvenih napačnih navedb. Odbor tudi pojasnjuje, da lahko strokovnjak za dajanje zagotovil doseže ta cilj le, če: so izpolnjeni predpogoji za dajanje zagotovila in če strokovnjak, ki daje zagotovilo, lahko izpolni vse zahteve veljavnih standardov dajanja zagotovil, ki se nanašajo na posamezni primer, pri pridobivanju zadostnih ustreznih dokazov v podporo sklepu o zagotovitvi. Zato je pomembno, da so standardi poročanja zasnovani tako, da so rezultat informacij o trajnostnosti, na podlagi katerih je mogoče opraviti naloge dajanja zagotovil.

Etika in standardi dajanja zagotovil

Direktiva CSRD

Direktiva CSRD zahteva, da zakoniti revizor podjetja, drugi revizor (po izbiri države članice) ali neodvisni dajalec zagotovil (po izbiri države članice) daje omejeno zagotovilo o podatkih o trajnostnosti podjetja, o katerih poroča. V skladu s svežnjem omnibus bi bila možnost prehoda na sprejemljivo zagotovilo v poznejši fazi odpravljena. Države članice bi morale določiti enakovredne zahteve za dajalce zagotovil glede kakovosti, neodvisnosti in nadzora v skladu z direktivo o revizijah. Po prvotnih načrtih Evropske komisije naj bi bil sprejet delegirani akt za standard za zagotavljanje poročanja o trajnostnosti. Vendar za razliko od poročanja o trajnostnosti, pri katerem je skupina EFRAG lahko napredovala in v bistvu prevzela vlogo določevalca trajnostnih standardov, standarda

dajanja zagotovil ne more razviti noben enakovreden subjekt v EU. Zato je verjetno, da bo EK uporabila delo Odbora za mednarodne standarde revidiranja in dajanja zagotovil (IAASB) in Odbora za mednarodne etične standarde za računovodje (IESBA), ki sta zastopana v EU, njune standarde pa oblikujejo deležniki iz EU.

Kljub temu pa so vse te predpostavke pod drobnogledom, saj so številne predlagane spremembe in cilji vključeni v sveženj omnibus, ki ga je treba hitro zaključiti. Prav tako je v zvezi s tem priporočljiva pozornost na priporočila, ki jih bo v povezavi s tem področjem dajanja zagotovil pripravil Odbor evropskih organov za nadzor revizorjev (CEAOB), kar je nedavno že storil.

Etika

Pri dajanju zagotovil za poročanje o trajnostnosti morajo revizorji dokazati enako neodvisnost, kot se zahteva za tradicionalno finančno revizijo. Zadevni kodeks etike se še vedno uporablja, zato morajo izvajalci dajanja zagotovil upoštevati vsa njegova načela. [Kodeks etike](#), ki se uporablja v določeni državi članici EU, pogosto temelji na mednarodnem kodeksu etike za poklicne računovodje, ki ga je izdal [Odbor za mednarodne etične standarde za računovodje \(kodeks IESBA\)](#), ali pa mu je celo enak. Poklicni računovodje, ki dajejo zagotovila o subjektih javnega interesa, morajo upoštevati tudi določbe o neodvisnosti iz [Direktive 2006/43/ES](#) o revizijah. V večini primerov dajanje zagotovil o trajnostnosti za obstoječega naročnika finančne revizije ne bo predstavljalo nasprotja interesov in ne bo ogrozilo neodvisnosti. Pravzaprav je mogoče trditi, da se postopka dopolnjujeta. Razumevanje širšega poslovnega konteksta naročnika lahko dajalcem zagotovil pomaga pri dajanju učinkovitih zagotovil o finančnem poročanju in poročanju o trajnostnosti.

Mednarodni etični standardi dajanja zagotovil o trajnostnosti (IESSA) in mednarodni standard dajanja zagotovil o trajnostnosti (ISSA) 5000

Odbora za mednarodne standarde revidiranja (IAASB) in dajanja zagotovil in za mednarodne etične standarde za računovodje (IESBA) sta 27. januarja 2025 uvedla [celovita prizadevanja](#) za podporo učinkovitemu izvajanju svojih [krovnih standardov, katerih cilj je povečati zaupanje in preglednost pri poročanju o trajnostnosti in dajanju zagotovil](#). Standardi o trajnostnosti obeh odborov skupaj, kot tudi novi standard odbora IESBA o uporabi dela strokovnjakov, zagotavljajo enoten globalni pristop za obravnavanje vse večjega povpraševanja po zanesljivih informacijah o trajnostnosti v podporo odločitvam deležnikov. Ti standardi določajo jasna pričakovanja glede etičnega ravnanja pri poročanju o trajnostnosti in dajanju zagotovil ter določajo podrobnejše zahteve za strokovnjake in organizacije v zvezi z dajanjem zagotovil za informacije o trajnostnosti.

[Informativni pregled standardov ISSA 5000 in IESSA](#) o globalnih izhodiščnih standardih za dajanje zagotovil o trajnostnosti vsebuje povzetek zadevnih standardov, za koga veljajo, zakaj so bili razviti, kako obravnavajo javni interes in kakšni so cilji standardov. Odbor IAASB je objavil tudi [pogosto zastavljena vprašanja o standardu ISSA 5000](#).

Kot [pojasnjuje odbor IAASB](#), je [standard ISSA 5000 \(splošne zahteve za dajanje zagotovil o trajnostnosti\)](#), uporaben za različne teme in okvire na področju trajnostnosti ter je zasnovan tako za uporabo s strani poklicnih računovodij kot tudi strokovnjakov za dajanje zagotovil, ki niso računovodje. V državah, ki ga sprejmejo, bo standard ISSA 5000 začel veljati 15. decembra 2026 ali pozneje. Trenutno so v pripravi prevodi v nizozemščino, francoščino, nemščino, slovenščino in španščino. Odbor IAASB je pripravil [informativni pregled](#) – gl. preglednico 4 – in ta [izvedbeni vodnik](#), s čimer zagotavlja praktične neavtoritativne smernice, namenjene strokovnjakom pri dajanju zagotovil v skladu s standardom ISSA 5000.

Preglednica 4: Informativni pregled dajanja zagotovil po standardu ISSA 5000

SUSTAINABILITY ASSURANCE

ISSA 5000

WHY IS ISSA 5000 NEEDED?

The IAASB has published the first International Standard on Sustainability Assurance™ (ISSA) 5000, *General Requirements for Sustainability Assurance Engagements*. Assurance engagements under this standard will enhance the confidence and trust of intended users that the sustainability information reported by an entity is relevant, reliable, credible and comparable in informing their decision making.

Reporting on sustainability information has quickly become a matter of global importance for stakeholders concerned about an entity's impacts on sustainability matters and for investors and lenders concerned with the impacts of those matters on the entity. Increasingly, stakeholders are calling for assurance on sustainability information and mandatory assurance requirements are being introduced in many jurisdictions across the globe.

RELATED FACT SHEETS

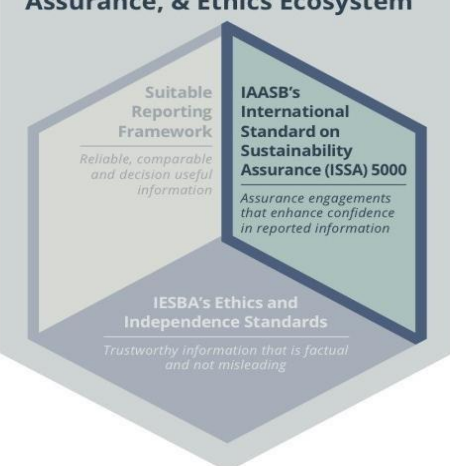
[ISSA 5000 and IESSA: Global Baseline Standards for Sustainability Assurance](#)

[IESBA's Ethics & Independence for Sustainability Assurance \(IESSA\)](#)

[IESBA's Ethics for Sustainability Reporting](#)

[IESBA's Using the Work of Experts](#)

Global Sustainability Reporting, Assurance, & Ethics Ecosystem

WHO DOES THE STANDARD APPLY TO?

ISSA 5000 provides robust requirements for assurance practitioners when conducting assurance engagements on sustainability information.

ISSA 5000 provides a global baseline to avoid fragmentation in assurance practice and supports the consistent performance of quality sustainability assurance engagements.

It is designed to be profession agnostic, so any assurance practitioner with the necessary competence and capabilities can use it, with two important caveats:

Practitioners must:

- Comply with the IESBA Code,¹ which provides relevant ethical requirements, including independence; and
- Be a member of a firm that applies ISQM 1² for quality management; or
- Follow ethical and quality management requirements that are at least as demanding as the IESBA Code and ISQM 1.

¹ International Ethics Standards Board for Accountants' International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) related to sustainability assurance engagements

² International Standard on Quality Management, Quality Management for Firms that Perform Audits or Reviews of Financial Statements, or Other Assurance or Related Services Engagements

Vir: [ISSA 5000 \(splošne zahteve za dajanje zagotovil o trajnostnosti\)](#), IAASB, januar 2025

Po [tukajšnjih pojasnilih](#) Odbora za mednarodne etične standarde za računovodje (IESBA) njegovi globalni etični standardi za trajnostnost zajemajo [mednarodne etične standarde za dajanje zagotovil o trajnostnosti \(vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti\)](#) (IESSA), revizije obstoječih standardov za poročanje o trajnostnosti in [nov standard o uporabi dela zunanjih strokovnjakov](#). Z izjemo nekaterih določb za elemente vrednostne verige, ki bodo začele veljati 1. julija 2028, bodo standardi IESSA stopili v veljavo 15. decembra 2026. Standardi IESSA predvidevajo tudi nekatere prehodne določbe. Standard o uporabi dela zunanjih strokovnjakov bo začel veljati 15. decembra 2026, pri čemer pa je predčasna uporaba dovoljena in priporočljiva. Pripravljen je bil uporaben tehnični pregled standardov IESSA, ki je na voljo [tukaj](#).

Standardi sorazmernosti in nadgradljivosti ter standardi za mala in srednja podjetja

Zveza EFAA za MSP je v vseh fazah razvoja standardov ISSA 5000 in IESSA pozivala odbora IAASB in IESBA, naj zagotovita, da bodo standardi in določbe dovolj nadgradljivi, da bodo mala in srednja računovodska podjetja naloge poročanja o trajnostnosti in dajanja zagotovil za MSP lahko opravljala stroškovno učinkovito. Ti globalni standardi lahko pomembno vplivajo na subjekte vrednostne verige in njihove dajalce zagotovil, vključno z MSP in malimi in srednjimi računovodskimi podjetji. Medtem ko odbora IAASB in IESBA vztrajata, da so njihuni standardi in določbe dejansko nadgradljivi in sorazmerni, so zveza EFAA in druge organizacije izrazile resne dvome.

To pomeni, da so standardi namenjeni nalogam dajanja zagotovil o trajnostnosti, pripravljenim na podlagi katerega koli ustreznega okvira ali drugih meril, ne glede na velikost subjekta ali dajalca zagotovila in ne glede na to, ali je dajanje zagotovil obvezno ali prostovoljno. To vključuje tudi prostovoljno dajanje zagotovil, ki ga opravljajo mala in srednja računovodska podjetja za poročila, pripravljena v skladu s standardom VSME.

Odbora IAASB in IESBA za manj kompleksne subjekte nimata namena pripraviti ločenih standardov. Njuni standardi občasno predvidevajo različno obravnavo v korpusu standardov, vendar priprava sestrskega standarda mednarodnega standarda za revizijo računovodskih izkazov manj zapletenih podjetij ni načrtovana. [Mednarodni standard za revizijo računovodskih izkazov manj zapletenih podjetij](#) je samostojen globalni revizijski standard, ki je zasnovan posebej za manjša in manj kompleksna podjetja. Revizije, izvedene na podlagi mednarodnih revizijskih standardov, zagotavljajo enako raven dajanja zagotovil za revizije upravičenih podjetij: sprejemljiva zagotovila.

Odbor IAASB predvideva, da bo sčasoma morda potreben sklop standardov za dajanje zagotovil o trajnostnosti, ki bodo bolj specifični kot krovni standard.

Trenutno stanje na področju poročanja o trajnostnosti in dajanja zagotovil: Evropa in svetovna krajina

Trendi na področju poročanja o trajnostnosti in dajanja zagotovil

Zveza IFAC od leta 2021 v seriji globalnih primerjalnih študij z naslovom [The State of Play: Sustainability Disclosure and Assurance](#) (Trenutno stanje: razkrivanje in dajanje zagotovil o trajnostnosti) zajema podatke in analizira, v kolikšni meri podjetja poročajo in pridobivajo zagotovila glede svojih razkritij o trajnostnosti, katere standarde zagotavljanja uporabljajo in katera podjetja opravljajo storitve dajanja zagotovil. Študije kažejo, da je pogostost poročanja podatkov o okolju, družbi in upravljanju zelo visoka, pogostost dajanja zagotovil pa narašča, vendar še vedno obstaja pomembna razlika med stopnjo poročanja in stopnjo dajanja zagotovil. Februarja 2025 je zveza EFAA pripravila [poročilo z naslovom Sustainability Disclosure and Assurance in Europe: What it Means for SMPs](#) (Razkrivanje podatkov o trajnostnosti in dajanju zagotovil v Evropi: kakšen je pomen ima za mala in srednja računovodska podjetja), v katerem so obravnavani podatki iz serije študij State of Play za Evropo. Podatki zveze IFAC se nanašajo samo na velika podjetja, ki kotirajo na borzi, in kot taki za populacijo podjetij niso reprezentativni. Poročilo zveze EFAA primerja razkrivanje in dajanje zagotovil o trajnostnosti pri teh velikih družbah, ki kotirajo na borzi, v 13 državah (9 držav članic Evropske unije, Norveška, Švica, Turčija in Združeno kraljestvo).

Iz preglednice 5 je razvidno, da na globalni ravni skoraj vsa obravnavana podjetja poročajo o vsaj nekaterih podatkih o okolju, družbi in upravljanju. Poleg tega je vedno več podjetij pridobilo zagotovilo o vsaj nekaterih podatkih o okolju, družbi in upravljanju. Analiza trendov štiriletnega obdobja kaže, da je pogostost poročanja o podatkih o okolju, družbi in upravljanju razmeroma visoka, vendar še vedno obstaja pomembna razlika med stopnjo poročanja in stopnjo dajanja zagotovil.

Čeprav za dajanje zagotovil največkrat poskrbijo revizijska podjetja, pa s časom delež zagotovil, ki jih dajejo drugi dajalci zagotovil, narašča. V Evropi je bilo poročanje na splošno primerljivo s stanjem na svetovni ravni. Skoraj vsa podjetja so leta 2022 poročala o vsaj nekaterih podatkih o okolju, družbi in upravljanju. Vendar pa je v Evropi bistveno večji delež podjetij (75 % v primerjavi z 69 % na svetovni ravni), ki so pridobila zagotovilo o vsaj nekaterih podatkih o okolju, družbi in upravljanju. To morda niti ne preseneča, saj je [direktiva o nefinančnem poročanju](#), predhodnica [direktive CSRD](#), ki je začela veljati leta 2014, vključevala možnost, da države članice zahtevajo, da nefinančne podatke preveri neodvisni dajalec zagotovil, in nekatere države članice so to možnost uporabile v svoji nacionalni zakonodaji.

Ključna razlika med stanjem v Evropi in v svetu je v tem, kdo daje zagotovila o podatkih o okolju, družbi in upravljanju. V Evropi veliko večino (82 %) zagotovil o podatkih o okolju, družbi in upravljanju dajejo revizijska podjetja; ta delež se je v obdobju 2019–2022 stalno povečeval, od 69 % leta 2019 do 82 % leta 2022, in je leta 2022 znatno presegel globalno povprečje, ki znaša 58 %. Samo ugibamo lahko, zakaj revizijska podjetja v Evropi prevladujejo bolj kot drugod. Eden od možnih razlogov je, da je poročanje o okolju, družbi in upravljanju bolj zrelo in širše zasnovano, saj zajema vse vidike podatkov o okolju, družbi in upravljanju, zaradi česar so za zagotavljanje visoke kakovosti usposobljena le revizijska podjetja. Poleg tega so revizijska podjetja pri tem precej učinkovita in ekonomična, saj že imajo precejšnje znanje o naročniku, ki so ga pridobila pri opravljanju revizije. Drugi možni razlog pa je, da so v nekaterih neevropskih državah, kot so ZDA, drugačni pristopi k ureditvi omogočili drugim dajalcem zagotovil, da so se na tem področju močno uveljavili, zlasti pri dajanju zagotovil glede toplogrednih plinov.

Preglednica 5: Evropa v primerjavi s svetovnim povprečjem (% podjetij)

Vse številke so % podjetij	2019	2020	2021	2022
Podjetja, ki poročajo o okolju, družbi in upravljanju	Evropa 91 globalno 91	Evropa 93 globalno 92	Evropa 95 globalno 95	Evropa 99 globalno 98
Stopnja dajanja zagotovil o okolju, družbi in upravljanju	Evropa 54 globalno 51	Evropa 62 globalno 59	Evropa 68 globalno 64	Evropa 75 globalno 69
Zagotovila, ki jih dajejo revizijska podjetja	Evropa 69 globalno 63	Evropa 72 globalno 61	Evropa 75 globalno 57	Evropa 82 globalno 58

Napovedi za poklicne računovodje in mala in srednja računovodska podjetja

Odvisno od končne spremembe [direktive CSRD](#) bo to pomenilo, da bosta poročanje o trajnostnosti in dajanje zagotovil o njem za velika oziroma večja podjetja v EU obvezna. Pričakovano je bilo, da se bodo stopnje poročanja in dajanja zagotovil še naprej povečevale in se približale visokim ravnam; trenutno stanje pa je tako, da bo po predlogu iz svežnja omnibus zmanjšanje obveznosti in področja uporabe direktive CSRD, če bo na koncu sprejeta v sedANJI obliki, te številke zmanjšalo. Ali bodo revizijska podjetja, zlasti večja, še naprej obvladovala trg dajanja zagotovil o okolju, družbi in upravljanju, je odvisno od tega, ali bodo države članice EU odprle trg za druge neodvisne dajalce zagotovil, kar je možnost, ki jo direktiva CSRD dopušča, ohranja pa jo tudi predlog spremembe EK.

Le nekaj držav se je odločilo za to možnost (med njimi Francija), kar revizijskim podjetjem omogoča, da krepijo svoj položaj na trgu dajanja zagotovil.

Na trgu obveznih revizij trenutno dominirajo revizijska podjetja. Njihove bogate izkušnje na področju dajanja zagotovil jim dajejo prednost, saj se obseg dajanja zagotovil o okolju, družbi in upravljanju širi od ozko specializiranih zagotovil, kot so emisije toplogrednih plinov, do široko zasnovanih zagotovil, ki zajemajo vse zadeve v zvezi s trajnostnostjo. Dajanje zagotovil o trajnostnosti, ki jih izvajajo revizijska podjetja, v veliki večini poteka v skladu s [prenovljenim mednarodnim standardom za dajanje zagotovil 3000](#): naloge dajanja zagotovil, ki niso revizije ali pregledi računovodskih podatkov iz preteklih let.

Pred pripravo svežnja omnibus je kazalo, da bo Evropa verjetno sprejela nedavno odobreni [standard ISSA 5000: splošne zahteve za dajanje zagotovil o trajnostnosti](#) (nedavno objavljene [smernice](#) Odbora evropskih organov za nadzor revizorjev (CEAOB) o dajanju omejenih zagotovil glede poročanja o trajnostnosti so v tesni povezavi s standardom ISSA 5000), vendar je trenutno treba rešiti še veliko sprememb, zato se bo negotovost še nadaljevala.

Čeprav se o direktivi CSRD in standardih ESRS zaradi nadaljnje poenostavitve zdaj ponovno razpravlja, imajo pomembne posledice za poročanje o trajnostnosti in dajanju zagotovil s strani MSP. Pri poročanju glede vrednostne verige bodo podjetja, ki so dolžna poročati, morda morala vključiti podatke o subjektih v svoji vrednostni verigi. To je v sedanji različici standarda ESRS opisano, kot sledi.

Podjetje, ki poroča, in vrednostna veriga

Informacije o podjetju, ki poroča, ki so navedene v izjavi o trajnostnosti, se razširijo tako, da vključujejo informacije o pomembnih vplivih, tveganjih in priložnostih, povezanih s podjetjem prek njegovih neposrednih in posrednih poslovnih odnosov v višjem in/ali nižjem delu vrednostne verige (v nadaljnjem besedilu: informacije o vrednostni verigi). Pri razširitvi informacij o podjetju, ki poroča, podjetje vključi pomembne vplive, tveganja in priložnosti, povezane z višjim in nižjim delom svoje vrednostne verige.

Vir: [ESRS 1, Splošne zahteve](#), Evropska komisija, julij 2023

Posledica poročanja o vrednostni verigi je, da bo potencialno več sto tisoč evropskih MSP, ki so v vrednostni verigi velikih podjetij, zavezanih k poročanju v skladu z direktivo CSRD, od teh podjetij vse pogostejše zahtevalo podatke. Poleg tega bodo ponudniki finančnih storitev, zlasti banke, ki MSP zagotavljajo večinski delež finančnih sredstev, vse pogostejše zahtevali podobne podatke za izpolnjevanje svojih obveznosti poročanja in za obvladovanje tveganj, povezanih s trajnostnostjo. Kot že omenjeno, sta EK in skupina EFRAG to prepoznali, in da MSP ne bi bilo treba odgovarjati na številne ad hoc zahteve po podatkih v obliki vprašalnikov ipd., sta razvili standard [VSME](#). Ta standard, ki naj bi pripomogel tudi k izboljšani uspešnosti na področju trajnostnosti ter k privabljanju strank in zaposlenih, je bil [Evropski komisiji predložen](#) 17. decembra 2024 ([izobraževalni videoposnetki](#) so bili objavljeni naslednji dan). Pričakuje se, da bo EK standard VSME objavila in potrdila oziroma priporočila za uporabo poleti 2025. Verjetno se bo veliko MSP odločilo za pripravo poročil o trajnostnosti na podlagi standarda ESRS VSME, pri čemer bodo številna MSP poiskala pomoč pri svojih izbranih svetovalcih in računovodjih, pogosto malih in srednjih računovodskih podjetjih.

Mogoče je, da bodo sčasoma ta poročila o trajnostnosti, pripravljena z uporabo standarda VSME, pridobila zagotovila. Velika podjetja v vrednostni verigi ali banke, ki zagotavljajo finančna sredstva, bodo morda zaprosila za zagotovilo zaradi zanesljivosti ali zaradi izpolnjevanja zahtev svojega dajalca zagotovil za poročanje o trajnostnosti. Pravzaprav obstajajo znaki, da se to že dogaja.

Če povzamemo, MSP in mala in srednja računovodska podjetja niso vključena v področje uporabe

direktive CSRD, so pa posredno, ne glede na to, da je to področje uporabe zdaj okrnjeno, vključena v to pot trajnostnosti in morajo biti pripravljena na spopadanje s tem vprašanjem.

Kako lahko mala in srednja računovodska podjetja zagotavljajo storitve na področju trajnostnosti?

V zvezi EFAA so prepričani, kot je pojasnjeno v [pozivu k ukrepanju](#) za mala in srednja računovodska podjetja, ki podpirajo oblikovanje trajnostnega gospodarstva, da imajo mala in srednja računovodska podjetja idealne možnosti, da svojim strankam ponudijo vrsto storitev na področju trajnostnosti, vključno s svetovalnimi storitvami, poročanjem, dogovorjenimi postopki in storitvami dajanja zagotovil.

Čeprav je trenutno še v postopku revizije, se morajo mala in srednja računovodska podjetja seznaniti z direktivo CSRD in razmisliti o njenih posledicah za svoje podjetje. Za to bo potreben proces sprememb, ki bo imel podoben pomen kot spremembe, ki izhajajo iz računovodske direktive ali digitalne preobrazbe. Mala in srednja računovodska podjetja morajo ta proces sprememb začeti izvajati, da se bodo lahko pozicionirala za storitve poročanja o trajnostnosti. V nadaljevanju predstavljamo nekaj praktičnih nasvetov za ta postopek.

„Pri trajnostnem razvoju gre za to, da se podjetje pripravi na prihodnost in postane bolj odporno. To hitro razvijajoče se področje ponuja velike priložnosti za mala in srednja računovodska podjetja in njihove stranke iz vrst MSP.“

Monica Foerster, predsednica svetovalne skupine Mednarodne zveze računovodskih strokovnjakov za mala in srednja računovodska podjetja

1. Imenujte vodjo

Poročanje o trajnostnosti in dajanje zagotovil bosta za mnoga mala in srednja računovodska podjetja novost, zato bodo morali pridobiti novo znanje in izkušnje. Priporočamo, da v podjetju določite osebo, ki bo odgovorna za ugotavljanje izzivov in priložnosti v zvezi z zagotavljanjem storitev poročanja in dajanja zagotovil o trajnostnosti. Ta vodja mora biti oseba na relativno visokem položaju in imeti polno podporo podjetja ter biti osebno vpeta v agendo trajnostnosti. Njena prva naloga bi lahko bila priprava poslovnega primera, v katerem bi preučila viabilnost podjetja, ki bi svojim strankam zagotavljalo storitve poročanja in dajanja zagotovil o trajnostnosti.

2. Razprava s strankami

Tveganja in priložnosti

Mala in srednja računovodska podjetja so zaupanja vredni poslovni svetovalci svojih strank iz vrst MSP. Mala in srednja računovodska podjetja so tudi sama MSP iz računovodskega sektorja, zato so jim druga MSP blizu in jih razumejo. Da bi bila mala in srednja računovodska podjetja strokovni svetovalci, morajo temeljito razumeti strategije svojih strank. Logičen del tega je razumevanje njihove strategije trajnostnega razvoja in pomoč pri njenem oblikovanju. V skladu s tem priporočamo, da mala in srednja računovodska podjetja razpravljajo o vplivih, tveganjih in priložnostih, povezanih s poročanjem in dajanjem zagotovil o trajnostnosti.

Z vidika tveganja lahko stranke poskušajo vnaprej preprečiti zahteve vlagatelja ali posojilodajalca po informacijah, ravnati v skladu z zakonodajo ali izpolniti pričakovanja deležnikov. Se utegne zgoditi, da bodo morale zagotoviti podatke o trajnostnosti velikim dobaviteljem ali strankam, ki morajo sami izpolnjevati zahteve glede poročanja o vrednostni verigi na podlagi direktive CSRD?

Kar zadeva priložnosti, bi stranke lahko prostovoljno razkrile podatke o trajnostnosti in celo zahtevale,

da se za te podatke zahteva določena stopnja zagotovil. S tem se te stranke pozicionirajo kot vodilne ali preferenčne partnerice na trgih, na katerih delujejo. Poročanje o trajnostnosti se lahko obravnava tudi kot upravljavsko orodje za izboljšanje uspešnosti na splošno. Prostovoljno poročanje lahko pripomore k temu, da podjetja postanejo privlačna za kapital, stranke in zaposlene ter cenjeni člani lokalnih skupnosti, v katerih delujejo. Kot je navedeno zgoraj, je standard VSME na voljo kot podlaga za poročanje MSP, ki ne kotirajo na borzi.

Dajanje zagotovil

Stranke iz vrst MSP, ki prostovoljno objavljajo poročila o trajnostnosti, se lahko odločijo, da tem poročilom podelijo verodostojnost z zagotovilom ali dogovorjenim postopkom. Podobno lahko stranke iz vrst MSP ugotovijo, da velika podjetja v njihovi vrednostni verigi (na primer podjetja, ki jim dobavljajo blago ali storitve) kot pogoj za poslovanje z njimi zahtevajo, da predložijo poročila o trajnostnosti ali zagotovijo posebne podatke o trajnostnosti, za katere je bilo dano zagotovilo ali opravljen dogovorjeni postopek.

Zdi se, da je dajanje zagotovil glede poročanja o trajnostnosti v EU vedno omejeno, vendar je, višja kot je raven zagotovil, večje zaupanje uporabnikov v podatke, za katere je dano zagotovilo. Zato morajo biti dajalci zagotovil pripravljeni dati tudi sprejemljiva zagotovila, ki jih zahtevajo trgi ali drugi deležniki.

Številna mala in srednja računovodska podjetja že pripravljajo računovodska poročila in/ali izvajajo revizije računovodskih izkazov ali druge storitve dajanja zagotovil za finančne podatke za MSP. Zato se kot logičen naslednji korak zdi ponujanje enakovrednih storitev za trajnostnost obstoječim strankam.

Medtem ko je pravnih ali regulativnih ovir za ponujanje storitev poročanja malo ali pa jih sploh ni – in mala in srednja računovodska podjetja že imajo poglobljeno znanje o obstoječih strankah, mnoga znanja, ki so jih pridobila pri pripravi finančnih poročil, pa je mogoče prenesti na pripravo poročil o trajnosti – je ponujanje storitve dajanja zagotovil bolj kompleksno. Najprej morajo pridobiti dovoljenje lokalnega regulatorja za vstop na trg dajanja zagotovil glede poročanja o trajnostnosti. To vključuje dokazovanje njihove usposobljenosti in samostojnosti. Nato je treba določiti, katere standarde dajanja zagotovil bodo uporabljali. Ustrezni standardi dajanja zagotovil se lahko razlikujejo od države do države, dokler se UE ne strinja z veljavnim standardom dajanja zagotovil o trajnostnosti. Ta standard je lahko tesno usklajen s [standardi ISSA 5000, splošnimi zahtevami za dajanje zagotovil o trajnostnosti](#), za katerega je že na voljo [koristen priročnik](#) za izvajanje, ki zagotavlja praktične neavtoritativne smernice. Obstajajo tudi [smernice za dajanje omejenih zagotovil glede poročanja o trajnostnosti](#), ki so natančno usklajene s standardom ISSA 5000.

3. Določite potrebne zmogljivosti in strokovno znanje

Za učinkovito zagotavljanje storitev poročanja o trajnostnosti bodo mala in srednja računovodska podjetja verjetno potrebovala kombinacijo novih in obstoječih zmogljivosti ter strokovnega znanja in izkušenj. Mala in srednja računovodska podjetja lahko odkrijejo morebitno vrzel v zmogljivostih z odgovori na vprašanja, kot so:

- Katere storitve poročanja o trajnostnosti in dajanja zagotovil potrebujejo stranke iz vrst MSP zdaj in katere bodo morda potrebovale v prihodnosti? Na primer zato, da bi izpolnile zahteve po zagotovitvi podatkov o trajnostnosti, ki jih zahtevajo podjetja v njihovi vrednostni verigi ali banke, ki jim zagotavljajo finančna sredstva, da bi pripravile prostovoljno poročilo o trajnostnosti v skladu s standardi VSME. Od nekaterih MSP se lahko celo zahteva, da pridobijo zagotovila glede teh podatkov o trajnostnosti.
- Katere zmogljivosti bodo potrebovale skupine za poročanje oziroma dajanje zagotovil, da bo

podjetje lahko izpolnilo te potrebe?

- Katere od teh zmogljivosti podjetje že ima?
- Katere od teh zmogljivosti mora podjetje še pridobiti?

Ponujanje storitev s področja trajnostnosti je povezano z novimi kritičnimi zahtevami po talentu in znanju. Krepitev zmogljivosti ni majhen zalogaj. Kljub temu mala in srednja računovodska podjetja ne smejo podcenjevati ali spregledati obstoječih zmogljivosti podjetja. Strokovni računovodje so v mnogih pogledih najbolj primerni za storitve na področju trajnostnosti. Mnogi imajo prenosljive spretnosti in znanja, kot so izdelava ocen, primerjava podatkov, oblikovanje pričakovanj, vodenje različnih skupin zunanjih strokovnjakov in upravljanje osebja. Revizorji pa razumejo pristope, ki temeljijo na tveganju, vzorčenje, analitične postopke, oblikovanje pričakovanj, prepoznavanje izjem/anomalij itd. Poklicni računovodje imajo tudi osebne lastnosti, ki jih je mogoče izkoristiti, kot so vedoželjnost, sposobnost reševanja problemov in učinkovito komuniciranje. Imajo tudi osebne lastnosti, ki jih je mogoče izkoristiti, kot so vedoželjnost, sposobnost reševanja problemov in učinkovito komuniciranje.

Mala in srednja računovodska podjetja bodo verjetno morala pridobiti novo strokovno znanje. Na primer, pri poročanju o trajnostnosti in dajanju zagotovil bo treba razumeti ustrezne standarde poročanja (ESRS, VSME, ISSA 5000 itd.) ter način merjenja, kot so emisije toplogrednih plinov v obsegu 1, 2 in 3. Ključni cilj je ugotoviti, katerih zmogljivosti malim in srednjim računovodskim podjetjem primanjkuje, da bi jih podjetje lahko začelo pridobivati.

4. Izgradnja lastnih zmogljivosti, strokovnega znanja in tehnoloških orodij ali njihov nakup

a. Lastna izgradnja

Poročanje in dajanje zagotovil o trajnostnosti je nova praksa, zlasti za mala in srednje velika podjetja ter MSP, vendar je za usposabljanje in razvoj računovodij na voljo še veliko priložnosti. Številne organizacije poklicnih računovodij vključujejo poročanje o trajnostnosti kot del svojega učnega načrta ter za svoje člane ponujajo stalno strokovno izpopolnjevanje in ustrezne vire. Zveza IFAC skrbi za [spletni katalog](#) izobraževanj in certifikatov, ki računovodjem pomagajo pri širjenju znanja in izkušenj na področju trajnostnosti.

Navedena izobraževanja in certifikati so javno dostopni; večina je na voljo na zahtevo, in sicer tako za plačilo kot tudi brezplačno.

b. Nakup ali gradnja omrežij

Ni treba, da mala in srednja računovodska podjetja postanejo strokovnjaki za vse vidike trajnostnosti. Pač pa so poklicni računovodje primerni za vodenje multidisciplinarnih skupin pri poročanju in dajanju zagotovil o trajnostnosti. Sodelujejo lahko z zunanjimi strokovnjaki za posamezna področja (npr. okoljskimi inženirji, svetovalci za trajnostnost, panožnimi strokovnjaki in strokovnjaki za človeške vire) ter zagotavljajo potrebno upravljanje kakovosti in etično podlago. Prav tako imajo najboljše možnosti, da strankam pomagajo razumeti in interpretirati finančne vplive trajnostnostnih vprašanj. Mala in srednja računovodska podjetja bodo morda morala poiskati sposobne kadre za sestavo ekip za trajnostnost. Trenutno je to velik izziv. Trenutno je to velik izziv. Le malo je ljudi z izkušnjami na področju poročanja in dajanja zagotovil o trajnostnosti, čeravno njihovo število narašča.

Mala in srednja računovodska podjetja bi morda morala razmisliti o različnih ukrepih in pobudah za krepitev zmogljivosti, kot je opisano v preglednici 7.

Preglednica 7: Ukrepi in pobude za krepitev zmogljivosti

- združevanje lastnih znanj in spretnosti ter raziskav z zunanjim strokovnim znanjem in izkušnjami;
- izobraževanje o osnovah trajnostnosti za vse strokovno osebje;
- zahteva, naj se vsi ali nekateri strokovni delavci udeležijo ustreznih izobraževanj oziroma pridobijo certifikat;
- zaposlitev strokovnjakov, ki že imajo nekaj znanja o trajnostnosti;
- oblikovanje specializirane skupine za trajnostnost in hkrati širjenje strokovnega znanja po celotnem podjetju;
- zagotavljanje splošnega izobraževanja in usposabljanja o trajnostnosti za vse strokovno osebje;
- rotacija strokovnega osebja v delu podjetja, ki se ukvarja s trajnostnostjo;
- razvoj strokovnih kadrov za trajnostnost z obsežnim internim izobraževanjem in usposabljanjem dela zaposlenih;
 - dodelitev nalog strokovnim sodelavcem pri internih projektih na področju trajnostnosti.

Podjetja, ki so že vzpostavila zmogljivosti za ponujanje storitev s področja trajnostnosti, običajno uporabljajo celostni pristop. To pomeni, da namesto ločene ekipe, ki bi sama prevzela vse delo s področja trajnostnosti, uporabljajo svoje ekipe za trajnostnost kot notranje svetovalce, ki pomagajo drugim strokovnim delavcem pri izvajanju specializiranih projektov in razvijanju znanj s področja trajnostnosti. Na ta način jo obravnavajo kot integrirano storitev, ki stranki prinaša vse obstoječe zmogljivosti podjetja, saj storitev obsega svetovanje, računovodstvo, dajanje zagotovil in davke. To sodelovanje je ključnega pomena, saj bo večina novih naročil verjetno prišla od obstoječih strank. Podjetja bodo morala biti stalno na tekočem s predpisi in trendi v panogi. Spremljati bodo morala spremembe, trende in najboljše prakse, strankam zagotavljati informirano svetovanje in se prilagajati razvijajočim se standardom.

Mala in srednja računovodska podjetja se spodbuja k uporabi tehnoloških inovacij in rešitev, na primer uporabe orodij za merjenje emisij ogljika ali sledenja trajnostnosti dobavne verige. Ta orodja je mogoče kupiti – kar bo najverjetneje prišlo v poštev pri malih in srednjih računovodskih podjetjih – ali pa jih razviti znotraj podjetja. Vključevanje teh tehnologij v storitve podjetja na področju trajnostnosti omogoča malim in srednjim računovodskim podjetjem, da svojim strankam zagotovijo inovativne rešitve za izboljšanje uspešnosti na področju trajnostnosti.

5. Umestitev podjetja kot usmerjenega k cilju

Koristi, ki jih za mala in srednja računovodska podjetja prinaša zagotavljanje storitev na področju trajnostnosti, so razširjene tudi na privabljanje in ohranjanje strank. Pomaga lahko tudi pri privabljanju in ohranjanju novih talentov. Nedavna raziskava je pokazala, da je skoraj polovica mlajših zaposlenih pripravljena zapustiti delovno mesto, če meni, da njihov delodajalec ni zavezan resničnim ukrepom na področju trajnostnosti. Veliko mlajših zaposlenih želi delati v organizacijah, ki imajo določen namen. Poleg tega, če je podjetje namensko usmerjeno in to kaže tudi navzven, je videti pristno in prepričljivo, ko promovira svoje trajnostne storitve obstoječim in potencialnim strankam – dela, kakor govori.

Umestitev podjetja kot ciljno usmerjenega lahko pomeni marsikaj. Podjetje lahko pripravi avtentično

zgodbo o svoji poti na področju trajnostnosti, v kateri predstavi svoje strokovno znanje in predanost ustvarjanju trajnostnega sveta.

S poudarjanjem izzivov in rešitev zgodba postane pregledna in verodostojna.

Podjetje se lahko osredotoči na to, da postane neto ničelna praksa. Lahko pripravi načrt, v katerem podrobno opiše ukrepe za zmanjšanje emisij, spodbujanje trajnostnosti in doseganje neto ničelnega statusa. Ko je načrt izveden, lahko podjetje deli svoj napredek s strankami, s čimer dokazuje svojo zavezanost trajnostnosti in razumevanju izzivov, ki jih ta prinaša. Pri tem so mu lahko v pomoč organizacije, kot je [Net Zero Now](#), ki jo uporabljajo številna podjetja in strokovne računovodske organizacije.

Končno lahko podjetje pridobi tudi [certifikat B-Corp](#). Mnoga so ga že: seznam teh podjetij je na voljo [tukaj](#). Ta [prispevek](#) na vozlišču Mednarodne zveze računovodskih strokovnjakov (IFAC) Knowledge Gateway pojasnjuje prehod enega od podjetij. Opozoriti pa velja, da nekateri menijo, da je postopek prehoda razmeroma obremenjujoč.

6. Pomoč strankam na začetku

[Kontrolni seznam zveze IFAC](#) za trajnostno poslovanje malih podjetij je uporabno diagnostično orodje, ki ga lahko mala in srednja računovodska podjetja uporabijo kot osnovo za storitve s področja trajnostnosti, ki jih nudijo svojim strankam iz vrst MSP. Kontrolni seznam je zasnovan tako, da ga lahko vsako podjetje prilagodi glede na svoje edinstvene okoliščine, vključno glede na panogo, življenjski cikel ter izdelke in storitve. Vsebuje obsežen seznam pobud in ukrepov, ki jih je treba upoštevati z vidika dejavnikov trajnostnosti. Vsi ukrepi s kontrolnega seznama ne bodo prišli v poštev za vsako stranko iz vrst MSP. Za mnoga MSP bo to postopno potovanje, na katerem jih bo malo ali srednje računovodsko podjetje spremljalo na vsakem koraku.

Za večino MSP bo poročanje o trajnostnosti novost, še toliko bolj pa dajanje zagotovil glede poročanja o trajnostnosti. Mala in srednja računovodska podjetja lahko strankam iz vrst MSP svetujejo, kako se pripraviti na učinkovito izvajanje poročanja o trajnostnosti. Mala in srednja računovodska podjetja lahko strankam iz vrst MSP svetujejo, kako opredeliti in zbirati podatke, povezane s trajnostnostjo, upravljati tveganja o okolju, družbi in upravljanju, pripraviti politike ter določiti cilje in ključne kazalnike uspešnosti. Mala in srednja računovodska podjetja lahko stranke iz vrst MSP tudi obveščajo o razvoju standardov ESRS, da bodo lahko pravočasno ukrepale.

Za stranke, ki se prvič srečujejo z dajanjem zagotovil glede poročanja o trajnostnosti, je lahko pregled pripravljenosti koristen prvi korak. Ta pregled zajema preučitev trenutnih politik in postopkov stranke na področju poročanja, ugotavljanje morebitnih vrzeli v njihovih nadzornih postopkih in priporočila za njihovo odpravo. Mala in srednja računovodska podjetja lahko strankam predstavijo vrste dokumentacije in zanesljivih dokazil, ki jih morajo imeti organizacije, da izpolnjujejo pogoje za dajanje zagotovil. Iz razlogov neodvisnosti morajo mala in srednja računovodska podjetja, ki dajejo zagotovila, paziti, da ne predložijo preveč podrobnih skupnih podatkov ali prevzamejo odgovornosti vodstva. Če pa lahko prepoznajo šibka področja, to daje stranki priložnost, da jih odpravi v okviru priprav na nalogo dajanja zagotovil. Mala in srednja računovodska podjetja morajo biti pozorna na nevarnost samopreverjanja – nevarnosti, ki izhajajo iz revidiranja lastnega dela ali dela, ki so ga opravili drugi v njihovem podjetju – vendar če se pri pregledu pripravljenosti izognejo prevelikim podrobnostim, se morajo izogniti temu, da bi v prihodnosti onemogočila izvajanje nalog dajanja zagotovil v svojem podjetju.

7. Zagotavljanje svetovalnih storitev s področja trajnostnosti za stranke

V [tem prispevku](#) Peter Ellington, izvršni direktor podjetja Triple Bottom Line Reporting, priporoča naslednje pobude:

- a) Vključevanje trajnostnosti v finančno poročanje in svetovalne storitve – vključevanje dejavnikov trajnostnosti v finančno poročanje strank, ocene tveganja in analize uspešnosti, kar zagotavlja celostno razumevanje njihovega finančnega zdravja in verjetnih vplivov dejavnikov trajnostnosti na njihovo poslovanje.
- b) Opredelitev bistvenih trajnostnih zadev – izvedba ocene pomembnosti z uporabo smernic skupine [EFRAG za izvajanje standardov ESRS](#): (IG) 1 Ocena pomembnosti, s katerimi se opredelijo bistveni elementi za stranke. Nudjenje ciljno usmerjenega svetovanja in podpore na poti do trajnostnosti, vključno z delavnicami, na katerih se strankam svetuje o njihovih vplivih, tveganjih in priložnostih ter ukrepih, ki jih je treba sprejeti.
- c) Razvijanje prilagojenih trajnostnih rešitev – prepoznavanje edinstvene trajnostne poti vsake stranke in ponujanje prilagojenih rešitev, ki obravnavajo njihove posebne trajnostne cilje in izzive.
- d) Seznanjanje strank s poslovnimi argumenti za trajnostnost - s pomočjo zgodb o uspehu, študij primerov in vpogledov se strankam predstavijo koristi vključevanja trajnostnosti v njihovo poslovanje, vključno s prihranki stroškov, izboljšanim ugledom blagovne znamke, boljšim dostopom do financiranja in izboljšano dolgoročno odpornostjo.
- e) Vzpostavitev neto ničelne storitve – razvoj neto ničelne svetovalne storitve z uporabo orodij za ocenjevanje emisij ogljika (morda bo EK za to pravočasno zagotovila ustrezno orodje). Oblikovanje prilagojenih neto ničelnih načrtov za vsako stranko in pomoč pri oblikovanju prepričljive avtentične zgodbe o njeni trajnostni poti.
- f) Sodelovanje s strankami pri vprašanjih trajnosti – vzpostavitev stika s stranko, ocena njenih potreb ter ponudba prilagojenega svetovanja in podpore, ki ji bosta v pomoč pri doseganju ciljev na področju trajnostnosti.
- g) Izmenjava znanja o trajnostnosti – organizacija delavnic, webinarjev in izobraževalnih dogodkov za obstoječe in potencialne stranke na temo trajnostnosti, s čimer se okrepi položaj podjetja kot vodilnega misleca in zaupanja vrednega svetovalca.
- h) Razvoj funkcije revizije trajnostnosti – razvoj storitve, s katero se ocenjujejo poročila in načrti strank za prilagajanje trajnostnim vprašanjem.
- i) Svetovanje glede davkov in spodbud, povezanih s trajnostnostjo – svetovanje glede davčnih spodbud, olajšav in odbitkov, povezanih s trajnostnimi praksami in naložbami. Pomoč strankam pri prepoznavanju priložnosti za zmanjšanje davčnega bremena ob hkratnem izboljšanju njihove uspešnosti na področju trajnostnosti.

Viri

CEAOB

[Guidelines on Limited Assurance on Sustainability Reporting](#), September 2024

European Commission

[Frequently Asked Questions on the Implementation of the EU Corporate Sustainability Reporting Rules](#), August 2024 [Questions and answers on simplification omnibus I and II](#), Feb 26, 2025

Simplification: [Council gives final green light on the “Stop-the-clock” mechanism the boost EU competitiveness and provide legal certainty to businesses.](#)

EFAA for SMEs

[SMPs Supporting Sustainability](#) (webpage)

[Sustainability Recommended Readings](#)

(webpage) [Latest from Brussels](#) (electronic newsletter)

[Sustainability Disclosure and Assurance in Europe: What it Means for SMPs](#), February 2025

[The role of small- and medium-sized practices in the sustainable transition of SMEs](#),

August 2023 [Call to Action: SMPs Supporting Creation of the Sustainable Economy](#), July 2021

EFRAG

[European Sustainability Reporting Standards \(ESRS\)](#) (sector agnostic Set I published in July 2023)

[ESRS Implementation Support](#) (webpage)

[Voluntary Sustainability Reporting Standard for Unlisted SMEs](#) (ESRS VSME) (final standard to be published by Commission in early 2025)

[ESRS VSME Educational Videos](#), December

2024 IFRS

[IFRS Sustainability Standards Navigator](#)

(webpage) [IFRS Sustainability Knowledge](#)

[Hub](#) (webpage) IFAC

[Small Business Sustainability Checklist](#), November 2023 (online version under development)

IAASB

[International Standard on Sustainability Assurance \(ISSA\) 5000, General Requirements for Sustainability Assurance](#) (and implementation support) January 2025 (webpage)

IESBA

[The International Ethics Standards for Sustainability Assurance \(including International Independence Standards \(IESSA\)\)](#) (and implementation support) January 2025 (webpage)

EFAA člani

Association of Chartered
Certified Accountants –
ACCA

The Association of
International Accountants –
AIA

Association of Professional
Financial Managers of
Azerbaijan – APFM

Chamber of Auditors of
Azerbaijan Republic – CAAR

Chamber of Financial
Auditors of Romania – CAFR

Chamber of Accounting
Services (GZS – Zbornica
racunovodskih serviso)

Consejo General de
Economistas – CGE

Conseil national de l'ordre
des experts-comptables –
CNOEC

Deutscher
Steuerberaterverband e.V. –
DStV

Instituut van de
Bedrijfsrevisoren/ Institut
des Réviseurs d'Entreprises –
IBR-IRE

Albanian Institute of
Authorized Chartered
Auditors – IEKA

Institute for Tax Advisors and
Accountants – ITAA

Nederlandse
Beroepsorganisatie van
Accountants – NBA

Ordem dos Contabilistas
Certificados – OCC

Society of Certified
Accountants and Auditors of
Kosovo – SCAAK

EFAA for SMEs - European Federation of Accountants and Auditors for SMEs

4, Rue Jacques de Lalaing, B-1040 Brussels, Belgium Tel: +32 2 736 88 86

Mail: secretariat@efaa.com Web: www.efaa.com

X: [@EFAAforSMEs](#)